

JOÓ TIBOR 1925–1995

SZABÓ KÁLMÁN

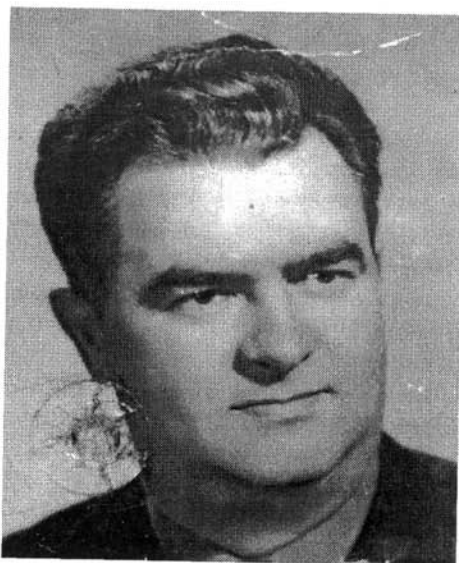
1995. július 27-én 17 órakor búcsúztak a selyemréti római katolikus templomban rokonai és nagyszámú barátai, ismerősei dr. Joó Tibortól, Miskolc város közéletének ismert és becsült szereplőjétől, az elismert műemléktörténésztől.

Joó Tibor 1925. május 29-én született Egerfarmoson. Édesapja, Joó János erdélyi szolgálata során ismerkedett meg a Szárazdajkán született Szabó Idával, az újszülött édesanyjával. Az erdélyi unokatestvérekkel, rokonokkal Tibor is tartotta a kapcsolatot, sok szeretettel emlegette pl. Baróton élő unokahugát, s amikor lehetett már, látogatták is egymást. Unokahuga, mint levelében írja, Tibor bácsi erdélyi útjai alkalmával mindent elkövetett, hogy jól érezze magát édesanyja szülőföldjén és minél többet lásson Erdély szépségeiből.

Édesapja Szendrőládon, majd Miskolcon teljesített szolgálatot, így Szendrőn és Miskolcon járhatott Tibor elemi iskolába. Az élénk eszű, mozgékony kisfiú mindvégig kitűnő eredményeket ért el, útja egyenesen a miskolci „Fráter György” kir. kat. fiúgimnáziumba vezetett. A gimnáziumnak ismert, meghatározó diákegyénisége volt, határozott humán érdeklődési körrel, szép sportsikerekkel. Érettségi után tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karán folytatta, kollokviumi jegyei – érdeklődési körétől függően – a kitűnő és jó között mozogtak.

1944 nyarán egyetemi munkatáborban a Kárpátokban építette az „Árpád” védelmi vonalat. Itt keletkezett bajtársi, baráti kapcsolatait élete végéig ápolta, tiszteletben tartotta. Húszévesen vonul be sorköteleesként Hajmáskérre, a Honvéd Tábori Tüzér Tisztiskolára. Az iskolát parancsnokai szervezett alakulatban Németországba menekítik; így kerül 1945. április 22-én hadifogságba. 381 nehéz nap kezdődik életében, Bayreuthtól a hírhedt francia táborig, Poitiers-ig szenved a francia fogolytáborok poklát, sokszor közvetlen életveszélyben. Emlékeit, élményeit a nyugati hadifogolytáborokról készült tv-risportfilmben is elmondta.

1946. május 8-án szabadul és kerül haza. Édesapja, testvére internálótáborban, így a legnagyobb nehézségek között kell egyetemi, jogi tanulmányait folytatnia. 1948-ban mindezek ellenére abszolutóriumot szerez és 1948. május 18-án elhelyezkedik Miskolc városánál. 1949-ben diplomázik, a megalakuló városi tanácsnál dolgozik tovább. A kez-

dő gyámügyi előadó, majd hadigondozó szépen halad pályáján, 1952-ben – főelőadóként – megbízott igazgatási osztályvezető a legtekintélyesebb első kerületnél. Mély emberségével, hallatlan munkabíráásával, szorgalmával és alapos jogi ismereteivel tűnik ki.

A társadalmi élet tevékeny szereplője, jó táncos, jól teniszszek. 1951. július 28-án nőszül, felesége, Oelschläger Klára Kassáról kitelepített nagypolgári családból származik. Apósáéknaál laknak a Széchenyi utca 15. sz. alatt. Rövidesen kisbabát várnak, így feleségét Szolnokra viszi, hogy ott Martfűn lakó orvosrokonnaál és ismerős, volt kassai professzornaál szüülhessen. A kis Klára 1952. június 24-én reggel szüületett.

Itt tart egy szépen induló hivatali és magán életpálya, amikor 1952. június 25-én hajnali fél kettőkor hétfős különítmény jelenik meg a Széchenyi utca 15. sz. alatti III. emeleti lakásban, hogy Oelschläger István volt nagykereskedőt, részvénytársasági igazgatót és vele együtt élő családtagjait kényszerartózkodási helyére: Hortobágy-Borsós - tanyára telepítse. Jó Tibort, mint családtagot szintén kitelepítették azzal, hogy kényszerartózkodási helyén módjában lesz kitelepítését tisztáznia. Valóban, 1953. január végén, egyedi BM-döntéssel a kitelepítést hatálytalanították és Hajdúszoboszlóra való távozásukat engedélyezték. Addig azonban 11 hónapot tölt Borsós-pusztán, mezőgazdasági kényszermunkán. Feleségét, újonnan szüületett kislányát csak az internálótáborból megszökve, kalandos körülmények, súlyos veszélyek között látogathatja meg. Időközben egy súlyos veseműtéten is átesik. Az említett egyedi mentesítés alapján Hajdúszoboszlóra, de csakis Hajdúszoboszlóra költözhetnek albrletbe, s ide került ezután felesége és egyéves kislánya is. Miskolcra a BM-tilalom, valamint lakás- és letelepedési engedély hiányában csak 1956 decemberében kerülhettek vissza. A Hortobágy után 55 helyre és állásra jelentkezett, de csak szezonális bérelszámolóként, hosszabbítgatott szerződésekkel helyezkedhetett el; apósa is ott kapott könyvelői állást és ott is dolgozott 1961-ig, amikor 72 évesen szerzett nyugdíjjogosultságot, majd 1966-ban Tatabányára költöztek özvegyen maradt orvoslányukhoz.

Dr. Jó Tibor már 1953 októberétől Miskolcon dolgozik és a család hazatérését készíti elő. A hazaköltözés azonban csak 1956 decemberében valósulhat meg, addig hétvégeken Hajdúszoboszlóra jár haza családjához, a forradalom idején például kerékpáron indul neki az útnak, s november 3-án a balmazújvárosi elágazástól kell visszafordulnia.

Pályáját teljesen újra kellett kezdenie; a sütőiparban bérelszámolóként, munkágyesként, a javító-vegyesiparban munkügyi-jogi vezetőként, tervezőirodán közgazdasági-tervosztályvezetőként, igazgatóhelyettesként, a legnagyobb mélyépítési kivitelezőként ismert ÉÁÉV-nél jogi- és igazgatási főosztályvezetőként, majd nyugdíjazása előtt a régi tervező cégnél dolgozik. Emellett mellékfoglalkozásban számtalan tanácsai és egyéb vállalat jogi feladatait látja el, jogsegélyszolgálatot tart a dolgozóknak. Kiemelkedő vezető egyéniség, nagy tudással, hihetetlen munkabírással, alapossággal. Beosztottjaival emberséges, akik ma is úgy emlegetik, hogy olyan főnökük, mint Tibor, vagy Tibor bácsi, nem volt és nem is lesz. Munkatársait, a jogsegélyszolgálat keretén belül vagy azon kívül is készségesen, legjobb tudása szerint segíti, ráillik a „szegények ügyvédje” elnevezés. Jogi munkájában korrekt, következetes, a végtelenségig kitarító. Szakmai jellemzése: Tibor még a halottat is visszahoz a koporsóból. Mint ellenfél is udvarias, de könyörtelen logikájú tárgyaló, azonérdekű partnerként ragyogóan tud együttműködni. Számtalan ifjabb kollegáját neveli hasonló szellemben.

1985. június 30-án megy nyugdíjba, ekkor már csak néhány kisebb jogtanácsadást, jogsegélyszolgálatot tart meg. Végre hobbijának, a műemlékkutatásnak élhet. A

megyei műemléki albizottság titkára volt. A Magyar Jogász Szövetség Vállalati Jogász Szakosztályában mindvégig tevékeny tag és vezető tisztségviselő volt.

Házasságából egyetlen gyermek származott, Joó Klára, aki a Képzőművészeti Főiskolán szerez rajztanári és restaurátori oklevelet, de megfelelő állás és lakás hiányában – egy sikertelen, négyéves házasság után –, 1981-ben az akkori NSZK-ba kerül és ott házasságot köt Sebastain Roser szobrászművésszel, akinek édesapja neves színházi rendező, édesanyja sikeres mesekönyvíró és illusztrátor. Házasságukból négy aranyos, tehetséges gyermek születik: Margit, Emese, Jakab és Réka. Jelenleg saját műemlékházban élnek Regensburgban. Egyre gyakrabban látogatják feleségével a kint élő kis családot, mígnem 1985. szeptember 10-én felesége fiatalon el nem hunyt. Ezután nyugdíjas élete a jogi munka, a műemlékkutatás és az unokák látogatása között oszlik meg. Útikönyvei tanúskodnak az előre kijegyzett megtekintendőkről, művészi színvonalú felvételei a tervek végrehajtását, a szakadatlan gyűjtőmunkát bizonyítják.

Két korábbi súlyos veseműtétje után néhány kisebb előjel; s 1981. március 19-én „családi” betegségük, agyvérzés éri előbb közepes, majd néhány napon belül súlyosabb formában; csupán a gondos orvosi kezelésnek, egy csodálatos főorvosasszonynak és osztályának köszönheti, hogy néhány hónap múlva ápolásra, imádott lányához és négy unokájához költözhet és négy szép, majd egyre nehezebb évet tölthet körükben; bár betegen, ágyhoz kötötten, de tiszta értelemmel. Mint beteg is mintabeteg, fegyelmezett, erős gyógyulási akarattal, akit ápolói is szeretve tiszteltek. Sajnos az állapota betegsége jellege következtében folyamatosan, egyre inkább romlik és már csak meghalni térhet vissza Magyarországra.

1995. május 6-án hunyt el Kiskovácsiban, Pomáz mellett. Hamvait 1995. július 28-án a kassai, védettnek nyilvánított Rozália temetőben helyezték örök nyugalomra, végakarata szerint: imádott felesége mellé, az Oelschläger síremlék mellett. A családi síremléket Óry Lajos építész-mérnök tervezte; dr. Joó Tibor urnasírnját kassai vállalkozók kiviteleztek hasonló, míves színvonalon, a síremléssel azonos stílusban, anyagban, betűformában összehangolt megoldással. Mind a búcsúztatás, mind a temetés a római katolikus egyház szertartása szerint történt, lévén dr. Joó Tibor egész életében vallásos, a hite szerint élő és cselekedő egyháztag, aki emberi adottságai mellett Isten erejébe vetett hitének is köszönhetette, hogy oly sok megpróbáltatás, nehézség után is mindig újra tudta kezdeni és végigvinni gazdag, tartalmas életét.

Emlékét családján kívül barátai, ismerősei és tisztelői, de nem utolsósorban művei is megőrzik.

Miskolc, 1995. december 3.